

IV ЕТАП ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ ШКОЛЯРІВ З БІОЛОГІЇ

ЄОЇЄ - 2008

Теоретичний тур – тестові питання

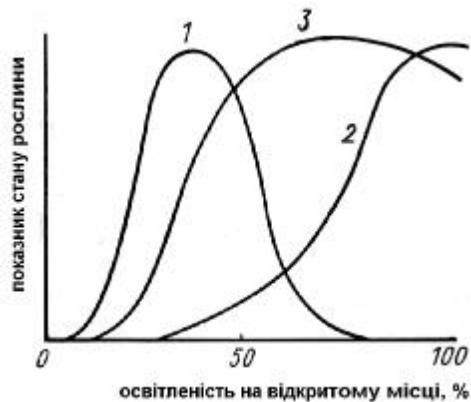
10-11 класи (група В)

1. Нижче наведено список видів рослин:

А. Модрина звичайна.	Д. Папороть листовик.
Б. Бузок звичайний.	Е. Гінкго.
В. Кипарис вічнозелений.	Ж. Папороть чоловіча.
Г. Клен ясенелистий.	З. Клен польовий.

Зазначте, які з цих рослин:

1.1. мають прості листки.	1.4. є деревами.
1.2. не мають ендосперму.	1.5. мають листки, які відмирають на зиму.
1.3. мають триплоїдний ендосперм.	

2. На рисунку зображено екологічні оптимуми трьох основних груп рослин по відношенню до світлового режиму. Групи рослин за вказаною ознакою:

- А – тінелюбні,
Б – тіневитривалі,
В – світлолюбні.

Вкажіть, яка крива відповідає кожній з зазначених груп рослин.

3. Вкажіть послідовність стадій розвитку печінкового сисуна (заповніть таблицю у бланку для відповідей):

А – яйце,	Г – редія,	Ж – метацеркарій,
Б – церкарій,	Д – мірацидій,	З – адолескарій,
В – марита,	Е – спороциста,	К – наупліус.

4. Нижче наведено перелік ознак:

а) сегментоване тіло,	з) мають вторинну порожнину тіла,	р) дорослі особини є анаеробами,
б) мають присоски,	к) не мають травної системи,	с) всі або частина видів живиться кров'ю хордових тварин,
в) мають кутикулу,	л) мають анальний отвір,	т) всі види є гермафродитами,
г) вкриті війчастим епітелієм,	м) мають кровосну систему,	у) у всіх або частини видів розвиток з перетворенням,
д) тіло є шкірно-м'язевим мішком,	н) м'язеві клітини мають інерваційні відростки,	ф) частина видів має органи зору,
е) проміжки між органами заповнені паренхімою,	о) поживні речовини всмоктуються поверхнею тіла,	х) мають нервовий ланцюг.
ж) мають первинну порожнину тіла,	п) деякі види мають зябра,	

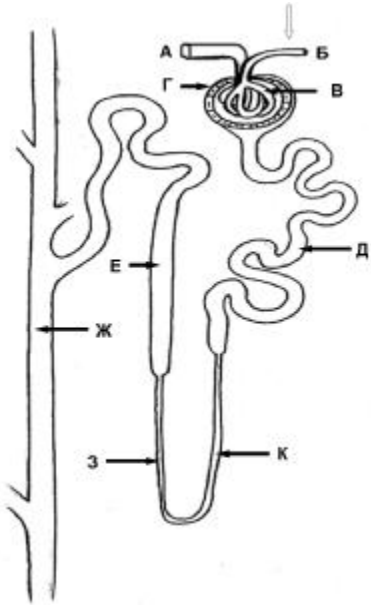
Визначте ознаки, притаманні представникам таких класів:

4.1. Війчасті черви,	4.3. Багатоцетинкові черви,
4.2. Сисуни,	4.4. П'явки.

5. Нижче наведено список видів.

А – Опунція	В – Каракург	Д – Яблуня
Б – Видра	Г – Лань	

Розмістіть їх в таблиці у бланку для відповідей згідно екологічних характеристик.

6. На рисунку зображено структуру, яка входить до складу видільної системи одного з організмів.

6.1. Вкажіть назву цієї структури:

- а) скоротлива вакуоля інфузорії-туфельки,
- б) протонефрид планарії,
- в) метанефрид кільчастого черва,
- г) мальпігієва судина комахи,
- д) нефрон людини.

Якими літерами позначено наступні елементи цієї структури:

- 6.2. низхідне коліно петлі Генле,
- 6.3. висхідне коліно петлі Генле,
- 6.4. приносяча судина,
- 6.5. виносна судина,
- 6.6. збірна трубочка,
- 6.7. дистальний каналець,
- 6.8. проксимальний каналець,
- 6.9. капсула Шумляньського-Боумана,
- 6.10. клубочок Мальпігі.

У яких ділянках вказаної структури відбуваються наступні процеси:

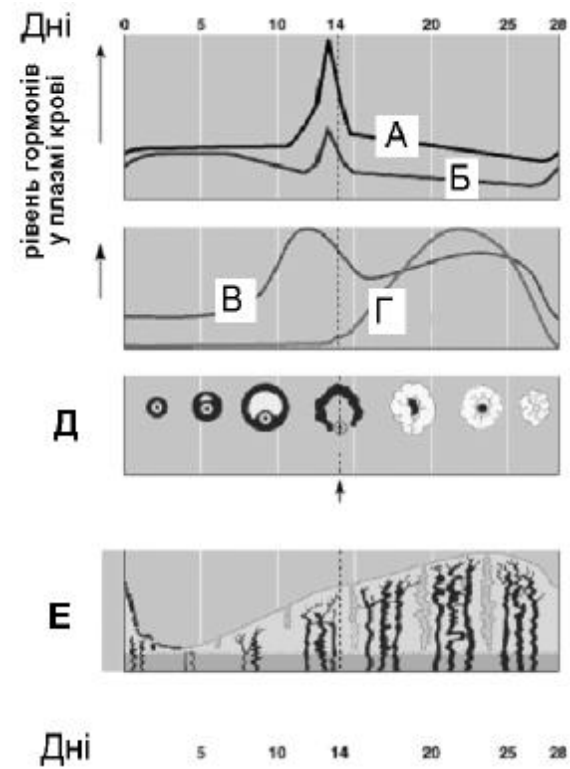
- 6.11. секреція,
- 6.12. фільтрація,
- 6.13. активна реабсорбція,
- 6.14. дифузія.

6.15. В яких ділянках вказаної структури фільтрат буде гіпертонічним по відношенню до крові?

6.16. В яких ділянках вказаної структури відбувається реабсорбція іонів натрію з фільтрату?

6.17. Що відбудеться, якщо судина, позначена вертикальною стрілкою, звужиться?

- а) в сечі з'явиться більше натрію,
- б) знизиться реабсорбція води,
- в) зросте швидкість ультрафільтрації,
- г) знизиться швидкість утворення сечі,
- д) в сечі з'явиться глюкоза.

7. На рисунку криві А, Б, В, Г зображають зміни концентрації у плазмі крові певних гормонів під час репродуктивного циклу жіночої особи.

Вкажіть, які з цих кривих відповідають таким гормонам:

- 7.1. прогестерон,
- 7.2. фолікулостимулюючий гормон,
- 7.3. естроген,
- 7.4. лютеїнізуючий гормон.

7.5. Рисунок Д зображає:

- а) запліднення яйцеклітини,
- б) розвиток зиготи,
- в) розвиток фолікула,
- г) зміни ендометрія.

7.6. Рисунок Е зображає:

- а) запліднення яйцеклітини,
- б) розвиток зиготи,
- в) розвиток фолікула,
- г) зміни ендометрія.

7.7. Стрілкою і пунктирною лінією позначено:

- а) закінчення другого мейотичного поділу оогенезу,
- б) запліднення яйцеклітини,
- в) овуляцію,
- г) регресію жовтого тіла.

7.8. Зростання рівня гормону Б призводить до зниження рівнів гормонів (зазначте у бланку відповідей):

7.9. Високий рівень гормону В інгібує секрецію таких гормонів (зазначте у бланку відповідей):

7.10. Гормони, позначені кривими А і Б, секретуються:

- а) стінкою матки;
- б) яєчником;
- в) гіпоталамусом;
- г) передньою долею гіпофізу.

8. Дві клітини мають наступні ознаки:

Ознака	Клітина I	Клітина II
Клітинна стінка	присутня	присутня
Рибосоми	присутні	присутні
Ядро	відсутнє	присутнє
Здатність до фотосинтезу	присутня	відсутня
Клітинне дихання	присутнє	присутнє

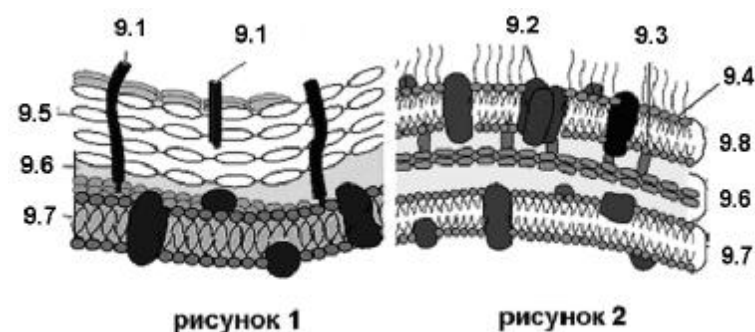
8.1. Виходячи з наведених в таблиці ознак, визначте, які з тверджень є правильними:

- клітина I є більш складно організованою, ніж клітина II,
- клітина I є прокаріотом,
- клітини II виявляються у більш ранніх викопних рештках, ніж клітини I,
- клітина II не має клітинної мембрани,
- обидві клітини відносяться до грибів.

8.2. Клітина II є:

- рослинною клітиною,
- еубактерією,
- архебактерією,
- тваринною клітиною,
- ціанобактерією.

9. На рисунках зображено моделі організації клітинної стінки різних бактерій.

9.1. – 9.8. Вкажіть, які структури клітинної стінки бактерій зображені на рисунках, використовуючи наступні назви:

А – пептидоглікан	Г – білки порини	Ж – клітинна стінка
Б – периплазматичний простір	Д – ліпопротеїни	З – зовнішня мембрана
В – цитоплазматична мембрана	Е – ліпополісахариди	К – тейхоеві кислоти

9.9. На рисунку 1 зображено:

- грампозитивну клітинну стінку,
- грамнегативну клітинну стінку.

9.10. На рисунку 2 зображено:

- грампозитивну клітинну стінку,
- грамнегативну клітинну стінку.

Використовуючи наведені вище назви структур клітинної стінки, дайте відповіді на наступні запитання.

9.11. Що є одним з основних компонентів клітинної стінки як грамнегативних, так і грампозитивних бактерій?

9.12. L-форми – це бактерії, що позбавлені (зазначте у бланку відповідей):

9.13. Антигенні властивості проявляють такі структури (зазначте у бланку відповідей):

9.14. Роль ендотоксину виконує така структура (зазначте у бланку відповідей):

9.15. Пептидоглікан у грамнегативних бактерій розташовується у (зазначте у бланку відповідей):

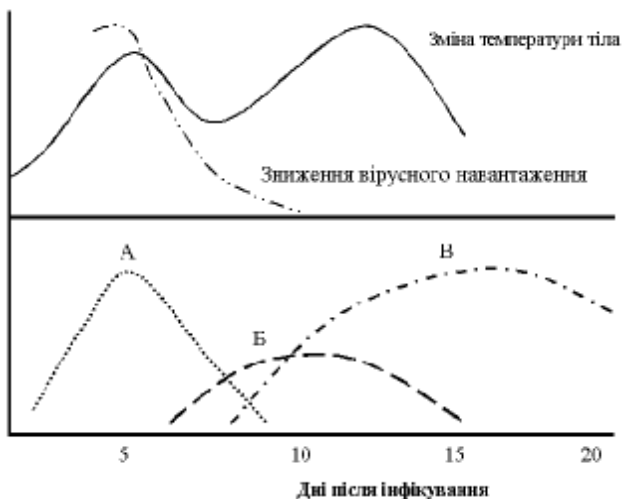
9.16. Трикомпонентну структуру клітинної стінки грамнегативних бактерій, яка нагадує елементарну мембрану, називають (зазначте у бланку відповідей):

9.17. Грампозитивну клітинну стінку мають:

- бацили,
- стафілококи,
- L-форми,
- дріжджі,
- лямблії.

9.18. Грамнегативну клітинну стінку мають:

- кишкова паличка,
- дизентерійна амеба,
- дизентерійна паличка,
- трихомонади,
- сферопласти.

10. На рисунку наведено клінічні параметри розвитку гострої герпесвірусної інфекції.

Вкажіть якими літерами в нижній частині малюнка позначено криві синтезу:

10.1. Імуноглобулінів класу G

10.2. Імуно-глобулінів класу M

10.3. Інтерферону

11. Нижче подано перелік інфекційних хвороб:

А – дизентерія,	Е – сибірка,	М – черевний тиф,
Б – дифтерія,	Ж – туляремія,	Н – ботулізм,
В – холера,	З – бруцельоз,	О – сифіліс.
Г – менінгококова інфекція,	К – чума,	
Д – правець,	Л – гонорея,	

Вкажіть, збудники яких інфекційних захворювань мають наступні морфологічні форми:

11.1. диплококи,	11.3 спороутворюючі палички,	11. 5. спірохети,
11.2. аспорогенні палички,	11.4. вібріони,	11. 6. плеоморфні.

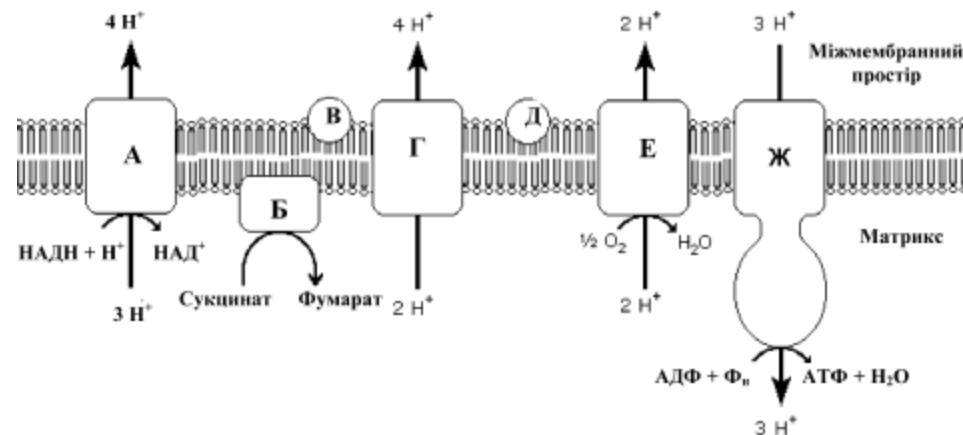
Вкажіть, які з цих захворювань є:

11.7. антропоозними,	11.8. зооозними,	11.9 антропозооозними.
----------------------	------------------	------------------------

Вкажіть, які з цих інфекцій є:

11. 10. кишковими інфекційними захворюваннями,	11.14. передаються контактно-побутовим шляхом.
11.11. інфекційними хворобами дихальних шляхів,	11.15. конвекційними (карантинними),
11.12. трансмісивними (кров'яними),	11.16. особливо небезпечними інфекціями.
11.13. передаються контактним шляхом,	

12. На рисунку представлено один з основних біохімічних шляхів.

12.1. Як називається цей ланцюг реакцій?

а) цикл Кребса,	г) глікоцилатний цикл,
б) цикл Кальвіна,	д) біосинтез білка.
в) дихальний ланцюг,	

12.2. Він відбувається:

а) на плазматичній мембрані прокаріотів,	г) на внутрішній мембрані мітохондрій,
б) на мембранах ендоплазматичної сітки еукаріотичних клітин,	д) на зовнішній мембрані мітохондрій,
в) на мембранах тилакоїдів хлоропластів,	е) у ядерному матриксі.

Вкажіть, які елементи рисунка відповідають наступним ферментам:

12.4. цитохром С,	12.8. коензим Q-цитохром С-оксидоредуктаза,
12.5. сукцинатдегідрогеназа,	12.9. цитохромоксидаза,
12.6. H^+ -АТФ-синтетаза,	12.10 НАДН-коензим Q-оксидоредуктаза.
12.7. коензим Q,	